

Ob dnevu železničarjev

Slovenski in istrski železničarji so se skupaj s številnimi občani Ljubljane 14. aprila ob 11. uri, zbrali pred spomenikom stavke železničarjev na Zaloški cesti v Ljubljani in obudili spomine na revolucionarno tradicijo železničarjev in april-ske dogodke leta 1920.

Na osrednji proslavi dneva železničarjev na Zaloški cesti je govoril sekretar mestne konference ZKS Ljubljana, Marjan Orožen, ki je dejal, da so železničarji lahko ponosni, ker so bili pionirji sindikalnega organiziranja, nosilci organiziranega razrednega boja in nepretrganega revolucionarnega delovanja skozi skoraj stoletno obdobje. Z mnogimi herojskimi dejanji, žrtvami in samoodpovedovanjem so železničarji svojo razredno zavest izpričali in potrdili tudi v naši narodnoosvobodilni vojni in revoluciji ter v povojnem obdobju socialistične graditve.

Danes so naši železničarji samoupravljalci, katerih družbenoekonomski položaj je zasnovan na dohodku, ki je rezultat njihovega dela. Povezani z delavci iz drugih temeljnih organizacij združenega dela v samoupravni interesni skupnosti urejajo vprašanje razširjene reprodukcije, izgradnje infrastrukture, prihodki iz prevoznih cen pa predstavljajo njihov dohodek.

Ko je tovariš Orožen govoril o nedavnem osmem kongresu ZKS je opozoril na eno od akcijskih nalog, ki jo je sprejel kongres in poudarja potrebo

po oblikovanju celovitega programa razvoja prometa in prometne infrastrukture, skladnejšem razvoju in smotrni delitvi dela, zlasti med železniškim in cestnim prometom, hkrati pa je treba prilagajati promet potrebam splošne ljudske obrambe. Prizadevati si bo treba za zniževanje transportnih stroškov, ki v Sloveniji predstavljajo 19 odstotkov cene proizvoda, kar je neprimerno več, kot v razvitih državah. Govornik je poudaril tudi družbenoekonomski položaj delavcev na železnici, opozoril na pomen uveljavljanja družbene samozaščite za železničarske kolektive in v njenem okviru narodne zaščite, kot konkretne oblike podružbljanja odgovornosti za varnost življenja, pogojev dela in proizvodnih sredstev.

Po govoru je bil pred spomenikom kulturni spored, v katerem so sodelovali Partizanski pevski zbor, Pevski zbor osnovne šole Trnovo, Godba milice, člani Drame SNG, železničarske kulturne skupine, enota teritorialne obrambe ŽG Ljubljana, ter vsajki ljubljanske garnizije.

V petek, 14. aprila so ob 9.30 uri v stekleni dvorani ŽG Ljubljana odprli razstavo »Že-

lezničarji v revoluciji«, kjer je s fotografijami in dokumenti prikazana udeležba železničarjev v predvojnem boju jugoslovanskega delavskega razreda, v NOB v prvih povojnih naporih za usposobitev železniškega prometa. Razstava je odprta od 24. aprila.

Kot vsako leto, so tudi letos ob dnevu železničarjev podeljevali priznanja za 10, 20 in 30-letno neprekinjeno delo na železnici. Slovesna podelitev zlatih spominskih značk 444 delavcem ŽG za 30-letno neprekinjeno delo na železnici je bila 14. aprila ob 13. uri v dvorani kina Šiška. Po podelitvi je bil krajši kulturni program, v katerem so sodelovali mali harmonikarji železničarskega društva Krilato Kolo iz Maribora, Oktet »Bori« in Boris Kralj, član SNG. Zatem so si odklopanci in gostje ogledali dokumentarni film »Tito in železničarji«.

Magda Breznikar

Objekti v gradnji

Končana so dela na objektih VVZ Ajdovščina – 40 mest (dve igralnici v VVZ Ana Zihel) ter Poljane I – 90 mest, kjer potekajo še dela na zunanji ureditvi.

Kljub temu, da so izgradnja ter uresničevanje programa samoprispevka I spremljale v naši občini številne težave ter je bilo za to potrebno podaljševati termenske roke pričetka gradnje, lahko z optimizmom pričakujemo, da bodo vsi objekti iz programa samoprispevka I končani do konca letošnjega leta. Lansko leto je bil dograjen prizidek pri OŠ Prežihov Voranc, že leta 1975 pa, kot prvi izmed sedmih objektov, VVZ Ana Zihel, v katerem je našlo prostor štiristo naših najmlajših. V začetku tega meseca so bila dokončana dela v VVZ Ana Zihel, kjer je v dveh igralnicah, ki so bile

zgrajene za potrebe krajanov Ajdovščine našlo mesto štiri-deset otrok. Trenutno potekajo še zadnja dela na zunanji ureditvi celotnega objekta, t. j. ozelenitev igralnih površin.

Prav tako potekajo dela na zunanji ureditvi pri VVZ Poljane I za devetdeset otrok. Slovesno otvoritev novega vrtca lahko pričakujemo morda že za praznik dela, vsekakor pa bodo otroci v vrtcu že prve dni prihodnjega meseca; vsa potrebna zaključna dela na zunanji ureditvi tega objekta pa v začetku druge polovice maja letos. Trenutno pospešeno potekajo gradbena dela v naši občini še na treh objektih;

POGOVORI Z DELEGATI VIII. KONGRESA ZKS

S kongresa v življenje

Osmi kongres Zveze komunistov Slovenije je začrtal smeri akcije. Delegati kongresa iz občine Ljubljana Center so tvorno prispevali k uspehu kongresa. Zdaj, ko so se vrnili v svoja temeljna okolja, smo jih povprašali predvsem to, kako bodo kongresni dogovor uresničevali v vsakdanjem življenju. Le z akcijo bomo namreč našo družbo dograjevali, jo izpopolnjevali, ji dajali takšno podobo, kakršno hočemo.

Naj na kratko spomnimo, da so na VIII. kongresu sklenili, da je treba v nadaljnjem delu nameniti vso pozornost izgrajevanju dohodkovnih odnosov med vsemi subjekti, ki se pojavljajo v družbenoekonomski sferi, razvoj materialne in družbene baze združenega dela, gospodarstva nasploh in zlasti predelovalne industrije, ki se morata dvigniti na novo kakovostno raven. V srži vsega tega pa je nedvomno dosledno uresničevanje vloge delavca kot nosilca vsega dogajanja v združenem delu. Predvsem pa si moramo biti v svesti, da bodo sklepe VIII. kongresa ZKS krasila dejanja.

Povezati razdrobljene

DRAGICA GRILJ, višja komercialna referentka v Kompas, tozd Inozemski turizem:

Menim, da sta dve vprašanji, katerima bomo morali turistični delavci, pa ne le mi, ampak tudi širše družbeno okolje, v prihodnjem obdobju nameniti kar največ pozornosti. Prvič, v turizmu (hoteli) imamo drage naložbe pod dokaj neugodnimi kreditnimi pogoji. To se odraža v osebnih dohodkih, saj sta turizem in gostinstvo med 53 gospodarskimi panogami na 48. mestu. Zaradi tega naši

kvalificirani delavci odhajajo v druge panoge. To se pozna pri kakovosti naših uslug. Napor naših delavcev bi bil manjši, če bi podaljšali sezono – o tem se še pogovarjamo

in upamo, da se bomo tudi dogovorili. Drugič, za našo republiko je, izraziteje kot za druge, značilna razdrobljenost turističnega gospodarstva, to pa poraja neelojalno konkurenco na domačem in na tujem tržišču, iz tega izhaja vrsta težav. Žal moramo ugotoviti, da kljub prizadevanjem, da bi vendarle stori-li prvi korak (in pri tem Kompas ni stal ob strani) k integraciji, pravega rezultata še nismo dosegli. Trudili se bomo, da bomo na prihodnjem kongresu lahko rekli, da je bil VIII. kongres dogovor o akciji, pokongresno obdobje pa uresničitev dogovora.

Lažje tudi v zdravstvu

ZDRAVKO KRVINA, glavni direktor Kliničnega centra: V dokumentih VIII. kongresa je vrsta vprašanj konkretno akcijsko opredeljenih, tako da bo bistveno lažje razreševati tudi zdravstveno problematiko. Menim, da je akcijska vsebina kongresa tudi organizacijsko tako prilagojena, da daje boljše kot doslej možnost hitrejšega razreševanja. Pomembno je, da smo postavili osnovo dogovarjanja v osnovne organizacije ZK, v tozd in krajevno skupnost in jo direktno povezali, tako da bodo politična jedra v temeljnih okoljih zagotovo pomembni mobilizacijski dejavniki pri izvrševanju kongresnih sklepov in di-

rektnem razreševanju problemov. Menim, da je ukinitve svetov, komitejev itd.

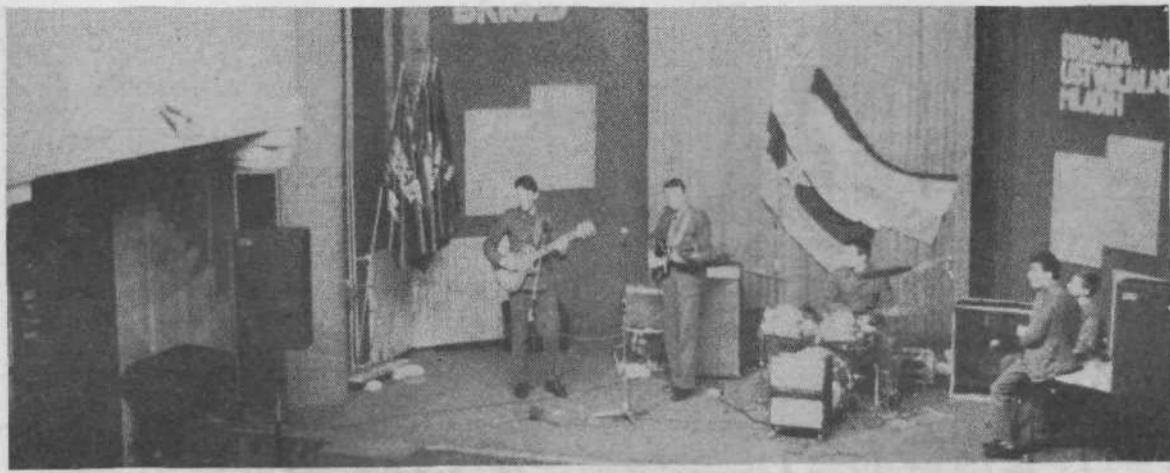

izrednega pomena, ker so to bili dostikrat nekakšni filtri za ne popolnoma objektivno sliko v neki organizaciji združenega dela. Tako bo tudi delegatska baza imela drugačen impulz v svojem okolju. To je močan poudarek delegatskemu sistemu.

Konkretno smo si na Kliničnem centru zamislili, da vse komuniste preko seminarjev tudi vključimo v akcijske usmeritve in na osnovi sklepov izdelamo konkretne programe akcije. Ta bo izhajala iz naše osnovne dejavnosti – kako izboljšati zdravstveno varstvo delovnega človeka, kako se racionalno organizirati, kako vzpostaviti čimbolj enak družbenoekonomski položaj delavcev v zdravstvu z delavci v materialni proizvodnji. Svobodna menjava je ta trenutek še vedno v močnih proračunskih sponah in iz tega izhaja vsa

problematika družbenoekonomskih odnosov, kot jih opredeljuje zakon o združenem delu s spletom dohodkovnih odnosov, nagrajevanja po delu, družbenem dogovarjanju cen za zdravstvene storitve, stroškovna delitev v naši republici med vrhunsko organizacijo (bolnišnicami) in osnovno zdravstveno službo, v integracijskih procesih med vsemi temi dejavniki. Tu bom direktno: ne da menjamo table, ampak da razrešimo vsebino, organiziranost, kvaliteto in racionalnost dela. Ti procesi seveda niso enostavni, zato so toliko bolj pomembni. Akcijska usmeritev in direktna povezanost na občinski komite je potrdila našo pravilno odločitev pred štirimi leti, ko smo iz 6 osnovnih organizacij ZK šli na 39 osnovnih organizacij v 32 tozdih, DSSS in Medicinski fakulteti. Pomembno je, da bomo probleme, ki so širšega pomena za ozd, razreševali s problemskimi konferencami ZK, ker je klinični center vrhunska zdravstvena ozd, vrh slovenske medicine in pokrivalo praktično vse njene dejavnike. Podpiramo ustanavljanje družbenih svetov, kot jih predlaga tovariš Kardelj, da bi najbolj subtilne pojave razreševali s pomočjo družbenih svetov. Brez tega klinični center ne more več obravnavati tovrstne problematike. Skratka, z zaokrožitvijo vseh razprav ob VIII. kongresu ZKS in XI. kongresu ZKJ bomo s konkretno akcijo razreševali naše konkretne probleme.

Naše sodelovanje s krajevno skupnostjo Stari Vodmat je dokaj dobro, vendar bomo

Za dan brigadirjev

V soboto, 1. aprila, torej na dan brigadirjev, je bilo v domu tehničnih šol brigadirsko srečanje brigadirjev-mladincev, veteranov ter pripadnikov JLA. V organizaciji naše občinske konference Zveze socialistične mladine Slovenije, se je srečanja udeležilo več kot sto brigadirjev.

Po kratkem nagovoru so brigadirji posvetili pozornost kulturnemu programu. Seveda je bila še najzanimivejša točka-ples, kjer so se razvijala nova poznanstva med brigadirji različnih brigad. Omenimo naj še, da je ta dan pričela z delom prva izmena na drugem tiru proge Šamac-Sarajevo. Nosilci akcije so mladi Šiškarji, naša občinska konferenca pa je prispevala dva brigadirja.

Na sliki: Utrinek z brigadirskega dne.

foto: Andrej Selan

prizidek-telovadnica pri OŠ dr. Jože Potrč je že »pod streho« ter bo dograjen ob koncu prihodnjega meseca. Potrebno bo izvršiti še nekaj adaptacijskih del na stari telovadnici, tako da bodo učenci in občani naše občine lahko že v prihodnjem šolskem letu uporabljali oba prostora.

Pri OŠ Tone Tomšič gradijo manjšo telovadnico in štiri nove učilnice, kar bo zelo pomembno za nadaljnji razvoj celodnevne šole na tej šoli, ki je kot prva v naši občini prešla na novo obliko dela s štirimi oddelki prvih razredov. Pridobitev bo tudi ureditev potrebnih prostorov za urejeno prehrano z adaptacijo nekaterih dosedanjih prostorov v stari zgradbi.

Čeprav smo najavili pričetek gradnje prizidka pri OŠ Prule že v jeseni preteklega

leta se je pričela gradnja šele letos. Če ne bo večjih gradbenih težav, bo po dosedanjih predvidevanjih objekt lahko dokončan do konca letošnjega leta.

Edini objekt po programu samoprispevka I, ki še ni v gradnji, je VVZ Poljane II za 60 otrok. Predvidoma bo do konca maja pripravljen glavni projekt tako, da se pričetek gradnje predvideva v juniju letos. Po terminskem planu bi moral biti objekt dokončan do konca letošnjega leta.

Samoprispevek II

Podobne težave z lokacijo spremljajo tudi izvajanje programa samoprispevka II v naši občini. Po terminskem programu izgradnje je bilo predvideno, da se bo pričel graditi prizidek pri VVZ Stari Vodmat že v lanskem letu. Nastale pa so nepredvidene težave za-

radi izpraznitve ter rušenja dveh starih stanovanjskih objektov ob Korytkovi ul., saj je bilo prvotno predvideno rušenje le enega stanovanjskega objekta. Pred kratkim je bila preseljena zadnja stranka, tako da bo možno pričeti s pripravo zemljišča za gradnjo v začetku maja.

Začetek gradnje Zdravstvenega doma Center, katerega investicijska vrednost znaša po odloku 154.000.000 din, je predviden po terminskem planu, ki so ga sprejeli ustrezni organi, v drugi polovici prihodnjega leta. Trenutno poteka izdelava dokončnih programskih osnov, ki se pripravljajo na podlagi študij in analiz o nadaljnjem razvoju zdravstvene službe v Ljubljani, saj je to ena od najpomembnejših investicij po programu samoprispevka II.

A. B.

morali v pokongresnem obdobju razviti še pristnejše odnose. Tu je vrsta vprašanj, za katera smo oboji zainteresirani kot so prostorsko urejanje, infrastruktura, otroško varstvo... V Kliničnem centru oblikujemo naš program razvoja do leta 2000, ki ga bomo najprej prediskutirali v krajevni skupnosti.

Nove poti sodelovanja

LJUDMILA ARKO, profesorka na Vzgojiteljski šoli:

Zadnja štiri leta smo uho-dili nove poti sodelovanja

med materialno proizvodnjo in družbenimi dejavnostmi. Delavci v gospodarstvu čedalje bolj čutijo, da je njihov ustvarjeni dohodek odvisen tudi od delavcev v družbeni dejavnosti. Tudi pri delovnih načrtih posameznih predmetov na naši šoli čedalje bolj sodelujejo učenci. Povedati moram, da je bilo za kongresne dokumente med učenci veliko zanimanja in razpravljanja o njih, predvsem o predšolski vzgoji. Poudarili smo zlasti pomen nadaljnje- ga izobraževanja vzgojiteljic, saj se izobraževalni proces ne zaključuje s šolskim spri-

čevalom. Na šoli smo pripravili tudi kviz tekmovanje o partijskih kongresih, naloge iz predšolske vzgoje, ki izhajajo iz VIII. kongresa, pa bomo objavili tudi v šolskem glasilu.

Akcija, kjer nas žuli

MITJA MAČEK, vodja kontrole v Kartonazni tovarni: Opažamo, da vsi člani ZK niso enako aktivni, da so nekateri kot komunisti premalo aktivni in o tem bomo razpravljali. Delavec je zainteresiran za delo in za to, da bo delu primerno nagrajen. Osebne odgovornosti do dela pa je še premalo. Kot delegati bomo morali bolj skrbeti za učinkovito informiranje, na vsako delavčevo pobudo pa podati odgovor. V združenem

delu in krajevnih skupnostih se bomo angažirali tam, kjer nas čevlji žuli.

Več samoiniciative

VERONIKA ZIDAR, Slovenijales - Trgovina, tozdr Stanovanjska oprema:

Zavzemali se bomo, da bo sleherni komunist pokazal

več samoiniciative. Izpopolniti bomo morali dohodkovne odnose, prav tako naše sodelovanje s krajevno skupnostjo Stara Ljubljana, zlasti pri družbenopolitičnih akcijah. Doslej tudi še nismo sodelovali s potrošniškimi sve-ti. Vzrokov za samokritiko je torej dovolj, toda iz te samokritike moramo preiti na delo. Prav potrošniški sveti bi morali biti takšni, da bi pravilno usmerjali trgovino, ta pa upoštevala potrebe potrošnikov. Sama stanujem za Bežigradom v KS Urške Zatlje, nakupujem pa pretežno v Centru, ker je krajevna trgovina premajhna in slabo založena.

Ljudska obramba je sestavina vseh odnosov

TONE KRAŠEVEC, načelnik politično-upravnega sektorja republiškega štaba za teri-

Učinkovito opravljanje delegatske funkcije

Temeljitejša vsebinska preobrazba in nadaljnji razvoj našega političnega sistema bo prav tako odgovorna in zapele-tena družbenopolitična naloga, kot je bitka za novo organiziranost ter vzpostavitev novih odnosov v združenem delu in v procesih svobodne menjave dela. Na tej poti so sicer že opravljene pomembne naloge, zlasti pri postavljanju temeljnih institucij in normativnih okvirov za tak razvoj, vendar so ob vsem tem še dolgoročne naloge, med katere sodi tudi stalno družbenopolitično izobraževanje vseh, ki so aktivni nosilci tega procesa.

V naši občini in mestu pa je ta naloga z ozirom na izredno veliko število delegatov in delegacij še posebno zahtevna in odgovorna. Socialistična zveza, sindikati, skupščine občine, mesta in samoupravnih interesnih skupnosti, klubi samoupravljalcev, delavska univerza in drugi, so dolžni v skupnem dogovoru prispevati k temu, da bodo delegati in delegacije kar najbolj odgovorno opravljali svoje delo v okviru delovanja skupščinskega sistema in širše.

Pri organiziranju usposabljanja delegatov pa ne bi smeli delati ponovnih napak temveč graditi na dosedanjih izkušnjah. Mnoge sedanje oblike izobraževanja in seminarji so preveč klasični in togi in v vsebini premalo usklajene s potrebami delegatskega odločanja. Premalo je samoizobraževanja in izkoriščanja lastnih kadrovskih sil v temeljnih samoupravnih organizacijah in skupnostih ter krajevnih skupnostih. Ob dosedanjem izobraževanju skoraj nikjer ni-

smo zajeli delovnih ljudi in občanov.

Se vedno so aktualne teme v izobraževanju delegatov nadaljnje smeri razvoja političnega sistema socialističnega samoupravljanja, bistvene naloge v sedanji fazi uresničevanja zakona o združenem delu, poznavanje ekonomske politike in srednjeročnih planov razvoja, vloge in mesta občinske in krajevne skupnosti v mestu, delovanja skupščinskega in delegatskega sistema v procesu samoupravnega in delegatskega odločanja, teme s področja svobodne menjave dela v okviru samoupravnih interesnih skupnosti, vloga subjektivnega faktorja v naši družbi in različnost uspešnega informiranja v delegatskem sistemu kot druge aktualne teme.

Družbenopolitične organizacije in drugi naj bi delegata usposobile predvsem za to, da bo spoznal, kje se bo za uspešno upravljanje svoje funkcije lahko učil in po čem bo moral posegati, da se bo usposobil za to funkcijo. Posebej pa je pomembno, da bi delegatom takoj na začetku njihovega mandata predstavili problematiko občine in mesta, posameznih SIS kot tudi specifičnosti posameznih temeljnih samoupravnih skupnosti, kar bi najlažje opravili ob preverjanju uresničevanja srednjeročnega plana razvoja oziroma ob nalogah za naslednje srednjeročno obdobje. Predvsem pomembno pa je, da izobraževanje delegatov ne postane kampanja, ampak stalna aktivnost delegatov samih, njihovih družbenopolitičnih organizacij in skupščin, v katerih delujejo.

teritorialno obrambo in član CK ZKS:

Kongres je potrdil, da je ljudska obramba sestavina vseh odnosov v naši družbi in da je podružbljanje ljudske obrambe neposredno odvisno od stopnje razvitosti odnosov v tozidih in krajevnih skupnostih. Na kongresu smo ocenili, da smo pri tem dosegli lepe uspehe. Pokazale so jih konkretne izkušnje pri vajah vseh struktur družbenopolitičnih organizacij in krajevnih skupnosti ter tozdov kot osnovnih samoupravnih celic. Delovni ljudje in občani so na tem področju pokazali izredno visoko zavest. Kongres pa je tudi opozoril, da še nismo v celoti dosegli, da bo skrb za ljudsko

obrambo »last« slehernega delovnega človeka in občana. Pri razreševanju vseh aktualnih problemov v krajevnih skupnostih (komunala, kultura, šport itd.) bomo v mnogočem prispevali h krepitvi osveščenosti ljudi, da so nepogrešljivi in neposredno od-

govorni za razvoj socialističnih odnosov. Bolj ko bomo uveljavili zakon o združenem delu, bolj bo ljudska obramba prisotna v vsakem človeku, kot tudi pravi ustava. Med VII. in VIII. kongresom smo storili velik korak naprej v pomlajevanju kadrov, strokovni usposobljenosti in sposobnosti za izvrševanje nalog. Predvsem pa se je v tem obdobju teritorialna obramba še bolj vključila v krajevno skupnost, občino in tozd. Kongres je potrdil, da je že dosedanji razvoj šel in bo tudi v prihodnje šel po poti krepitve vseh dosežkov, ki si jih je priboril delavski razred in razvijanju zavesti, da je splošni ljudski odpor nepremagljiva ovira za katerega-koli napadalca. Splošni ljudski odpor je edina možna vsebina in oblika našega boja, ker ima korenine v NOB in socialistični revoluciji, praksi naših ljudi, čeprav v drugačnih pogojih kot takrat. Kako naši ljudje zavzeto razrešujejo vprašanja in sprejemajo to odgovornost potrjujejo vaje v krajevnih skupnostih in združenem delu. Zna- na je misel, da je bila zveza komunistov najmočnejša takrat, ko se je povezovala s širokimi množicami - to velja še posebej na področju ljudske obrambe in vseh njenih subjektov (teritorialne obrambe, civilne zaščite, družbene samozaščite). V tem smislu bodo morale osnovne organizacije ZK spremeniti metode delovanja v okviru SZDL in presekati forumski način dela (kjer je še prisoten) tudi v krajevnih skupnostih in tozidih.

Vladimir Jerman